CHÚNG TA ĐANG TÍN CHẤP HÀNH TINH KHÔNG HẸN NGÀY HOÀN NỢ

CHƯƠNG VI. INTER-DEPENDENT LOGIC

Tác giả: Trần thị Lành. Ngày 18 tháng 10 năm 2026

Phần thứ nhất là Lời sám hối

"Chúng ta đang tín chấp Hành tinh không hẹn ngày hoàn nợ" là cái thấy của bà Trần Thị Lành (Sáng lập Viện SPERI[1]). Bà là một nhà sinh thái Nhân văn Sinh học cuối thế kỷ 20 và đầu thế kỷ 21. Bà cũng là một nhà nhân chủng học thực chứng trong hành trình ứng dụng minh triết, hiểu biết, tri thức và thể chế chính trị truyền thống bất thành văn của các cộng đồng bản địa trên các Châu lục mà bà đã dừng chân học tập, nghiên cứu, phân tích so sánh để đặt những viên gạch đầu tiên làm cơ sở đúc kết, kiểm nghiệm và chứng minh cho cái thấy của mình trong hành trình ở lại với cộng đồng để thấu tận lời sám hối của loài người rằng *"Chúng ta đang tín chấp Hành tinh không hẹn ngày hoàn nợ"*.

Thứ hai là Cái Thấy **ở cuộc cách mạng xanh và Phép Biện chứng Duy vật Marxist**

Nhìn lại lịch sử 66 năm về trước, khi cuộc Cách mạng Xanh (hóa học hóa nông nghiệp) đã được nhận diện từ chiến thuật tận dụng nguồn vũ khí và hóa chất dư thừa trong Chiến tranh Thế giới thứ hai. Giới tài phiệt Mỹ đã thúc đẩy 'Cuộc cách mạng xanh' này nhằm lôi kéo hai phần ba nông dân trên toàn thế giới chuyển hướng họ khỏi tầm ảnh hưởng của cuộc Cách mạng Tháng Mười vĩ đại năm 1917 "cách mạng đỏ' - do lực lượng Bolshevik lãnh đạo và đã lật đổ chế độ Sa hoàng, mở đường tiến lên Chủ nghĩa Xã hội theo phép biện chứng duy vật mà Karl Marx đã chỉ ra trong bộ 'Tư bản luận' tập I năm 1867.

Thứ ba là Sự đối lập hệ thống **giữa *Tri thức Bản địa* và *thể chế kỹ trị cơ học***

Hành trình nghiên cứu này tập trung phân tích sâu mối quan hệ đối nghịch giữa tri thức và minh triết của các tộc người bản địa đã và đang phải đối mặt với

[1] Social Policy Ecology Research Institute

nạn lạm dụng hóa chất dùng vào nền nông nghiệp trong ý đồ của Cách mạng Xanh những năm 1960 của thế kỷ 20 do tập đoàn Monsanto đầu têu.

Luận điểm này được soi rọi dưới lăng kính logic biện chứng và kinh tế chính trị học Marxist. Cụ thể là việc nhìn nhận lại giai đoạn sau khi lật đổ chế độ Sa hoàng, Liên bang Xô-viết được thành lập với luận thuyết mang tính nóng vội lịch sử: 'Tiến thẳng lên Chủ nghĩa Xã hội không qua giai đoạn phát triển Tư bản Chủ nghĩa'.

Sự nôn nóng bỏ qua quy luật tất yếu mang tính cấu trúc của Chủ nghĩa Tư bản trong nguyên tắc tích lũy và phát triển lực lượng sản xuất trước khi thay da đổi thịt để bước vào xây dựng một xã hội "Xã hội Chủ nghĩa" đã tạo ra những hệ lụy tương đồng với cách *Cách mạng Xanh áp đặt* các giải pháp kỹ trị cơ giới lên hệ sinh thái tự nhiên.

Đây, chính là nền tảng lý luận xuyên suốt để chứng minh cho tính đúng đắn trong cái cảm và cái thấy của bà Trần Thị Lành - người tiên phong đúc kết và mở ra lối quay về với Sinh thái Nhân văn Sinh học đầu tiên từ những năm 1990.

Tầm nhìn vượt thời gian của bà từ *ba thập kỷ trước*, cho đến nay là thập kỷ thứ ba của thế kỷ 21, nhân loại mới bắt đầu thức tỉnh, trong bối cảnh khí quyển đang nóng lên từng giờ, trái đất bị khai thác kiệt quệ, và, hành tinh đang nổi giận như muốn gửi một 'lá đơn ly dị' đến loài người.

Thứ tư là Sự kiệt sức của Hệ Sinh Thái Tự nhiên **và hệ lụy của Chủ nghĩa Tân thực dân**

Trong thập kỷ thứ ba của thế kỷ 21, nhân loại đang chứng kiến chuỗi hệ lụy nhãn tiền từ quy luật nhân quả của vũ trụ qua các thảm họa thiên nhiên khốc liệt: bão lũ, động đất, hạn hán, cháy rừng và dịch bệnh. Đây, là hệ quả tất yếu từ sự mù quáng và trục lợi của liên minh phe tài phiệt và các thế lực chính trị thủ đoạn thực

dụng - những kẻ núp bóng 'nhân đạo' và 'dân chủ' để thiết lập một chủ nghĩa thực dân kiểu mới trên phạm vi toàn cầu.

Sự tha hóa này được *dung túng* bởi các *học thuyết tự xưng văn minh hiện đại vốn lấy tiền tệ và tự do cá nhân cực đoan làm thước đo giá trị.* Hệ giá trị vị kỷ này là biểu hiện rõ mồn một của các căn tính 'tham, sân, si, mạn, nghi, kiến chấp' - đang đẩy hai thực thể cốt lõi phụ thuộc lẫn nhau như âm với dương, như hai mặt của một đồng xu, đó là: con người và hệ sinh thái tự nhiên vào trạng thái khủng hoảng trầm trọng.

Ở đây, Hệ sinh thái tự nhiên được hiểu là Đất (Mẹ của muôn loài) và, con người được hiểu là (Cha của lao động sáng tạo).

Tiến trình *suy thoái ngày càng báo động này bắt nguồn từ cuộc 'Cách mạng Xanh' do tập đoàn Monsanto bầy mưu* và liên tục được kế thừa bởi các thế lực tài phiệt *Phố Wall tại Mỹ xuyên suốt hơn nửa thế kỷ qua*.

Mục tiêu ẩn dấu của hệ thống tài phiệt này là bằng mọi cách để phá vỡ (hay nói cách khác là lật đổ bằng mọi cách) hệ tư tưởng và logic biện chứng của Marx và các học trò cùng thời và hậu thế.

Thực tế cho hay, hầu hết các nước bước trên con đường xây dựng một xã hội Xã hội Chủ nghĩa đều gặp phải chướng ngại giống nhau, đó là sự nóng vội khi chưa đủ kinh nghiệm, kiến thức và tư duy logic biện chứng theo không gian, thời gian, cơ sở thực tiễn, lịch sử phát triển và văn hoá tự tôn, tự trọng dân tộc của mỗi quốc gia, do vậy con đường tiến lên Chủ nghĩa Xã hội để có được một xã hội Xã hội Chủ nghĩa *(Đất và Lao động thuộc sở hữu Cộng đồng), dầu* thênh thang rộng mở, nhưng những bước đi của mỗi quốc gia vẫn chưa ướm đủ ý, lý đủ sự, sự đủ nghĩa thấu lý, đạt tình để biện chứng duy vật và logic nương tựa giữa con người với đất trời hợp ý trọn tình như Tôn Trung Sơn và Bác Hồ đã căn dặn: *độc lập dân tộc, hạnh phúc dân sinh và tự do dân quyền*, mà *Marx đã ý nhị tỏ bày* trong bộ tư bản luận để lại cho hậu thế.

Chỉ số minh chứng cho sự nóng vội gây nên những sơ suất đáng tiếc trên con đường tiến lên Chủ nghĩa Xã hội ngay sau khi giải phóng dân tộc từng được Liên bang Xô-viết sơ khai vận dụng thông qua tuyên ngôn dạt dào niềm tin và lý tưởng cách mạng: 'Tiến thẳng lên Chủ nghĩa Xã hội, bỏ qua giai đoạn phát triển Tư bản Chủ nghĩa'.

Bài học vô giá từ Liên bang Xô viết năm 1917 tới năm 1991 đã chứng minh chân *lý 5 cung bậc* Karl Marx đã chỉ ra trong hành trình tiến lên Chủ nghĩa Xã hội. Các cung bậc đó là: *Thứ nhất từ một xã hội Cộng sản Nguyên thuỷ*; theo thời gian và không gian, loài người chuyển hoá thành cung bậc thứ hai là Chế độ Phong kiến vua tôi. Sự tự tan rã của chế độ phong kiến vua tôi theo quy luật lượng đổi chất đổi, là cuộc cách mạng TƯ SẢN, đặc biệt là lực lượng nông dân đứng lên tự hình thành nên tiền Tư bản chủ nghĩa. Theo đó, Marx đã đúc kết rằng, đây là cung bậc thứ ba vô cùng nhạy cảm, đó là giai đoạn làm kinh tế Tư bản chủ nghĩa, Marx ví rằng cung bậc thứ ba này loài người phải gánh chịu nỗi đau như ĐAU ĐẺ. Và đây chính là giai đoạn đọ sức và thách thức giữa loài người với thế giới tự nhiên theo Lý Nhân Quả.

Nếu loài người thấu hiểu và giác ngộ tuyên ngôn bất hủ của Marx "Vô sản toàn thế giới đoàn kết lại. Đất và Lao động thuộc sở hữu cộng đồng", chắc chắn rằng, loài người không nỡ chạy QUÁ ĐÀ, như hôm nay ta đang chứng kiến những cơn đau quoằn quoại khắp các ngõ ngách của hành tinh không chỉ đối với thiên nhiên (mẹ của muôn loài), mà con người cũng là nạn nhân mà, kẻ thù của loài người lại chính do con người gieo nhân và thụ quả!

Nỗi đau xé lòng khi phải chứng kiến cảnh nước mất nhà tan trong cơn say tiền tệ và tự do cá nhân kiểu Mỹ đang hiện diễn từng ngày.

Đúng thế, Marx cảnh báo Chủ nghĩa Tư bản là chủ nghĩa giẫy chết từ sự triệt tiêu *VÔ CẢM trong VÔ MINH HỆ THỐNG cả HAI giá trị cốt lõi Đất và Lao động*, giai đoạn này đã đưa đẩy nhân phẩm và cốt cách tự trọng của loài người đang đứng

trên bờ vực hấp hối. Hiển thị là nồng độ CO2 đã đến ngưỡng 423 PPM – một cảnh báo nhẹ nhàng mà thâm thuý của Mẹ Thiên nhiên.

Marxist học phân tích rằng, khi Loài người vượt qua được thời kỳ kinh tế tư bản chủ nghĩa không lấy tự do cá nhân và chư hầu tiền tệ làm thước đo, ắt hẳn Loài người sẽ mỉm cười tiến lên xây dựng chủ nghĩa xã hội, ở đó, một xã hội Xã hội Chủ nghĩa mầu nhiệm và bình yên.

Giai đoạn này chính là tiền đề của tuyên ngôn vô sản toàn thế giới đoàn kết lại, Đất và Lao động thuộc sở hữu Toàn dân đơm hoa kết trái. Và giao thời này là sự phôi thai một thiên thần mang tên gọi "xã hội Cộng sản Chủ nghĩa". Đây là cung bậc thứ năm được hun đúc qua 4 cung bậc , vận trù trong logic nương tựa mà bánh xe tuần hoàn Nhân Quả do chính Marx đã chỉ lối dẫn đường cho loài người kiểm chứng.

Quy trình vận hành và phương pháp luận tiếp cận trên con đường tiến lên Chủ nghĩa Xã hội là đáp số biện chứng logic của lý Nhân Quả, đã và đang được Tổng thống Vladimir Vladimirovich Putin tuần tự như tiến và đang chứng minh hùng hồn từ năm 2000 tới nay qua bao thăng trầm, bảy nổi ba chìm chín lênh đênh với bản lĩnh và tinh thần tự tôn, tự trọng dân tộc đang chèo lái[2].

<u>Thứ năm là tiến trình Xung đột</u> **giữa Logic Nương tựa Bản địa và lộ trình tích lũy Tư bản**

Hiện nay, chúng ta đang chứng kiến sự xung đột gay gắt mang tính thời đại giữa hai hệ tư duy đối lập: Một bên là logic nương tựa giữa con người với thế giới tự nhiên, được hun đúc từ 4 thập kỷ dựa trên tri thức bản địa, thiết chế chính trị truyền thống bất thành văn đã định hình minh triết phụng dưỡng thiên nhiên của các cộng đồng bản địa trên toàn hành tinh - Triết lý này đã được nhà nhân chủng học

[2] Con đường đạt được một xã hội Xã hội Chủ nghĩa, lẽ đương nhiên phải trải nếm những cảm giác quoăn quoại của bản chất kinh tế tư bản chủ nghĩa được Karl Marx ví như là thời kỳ ĐAU ĐẺ!

sinh thái Trần Thị Lành tiên phong khám phá và đúc kết từ những năm 1990; *bên còn lại là sự thao túng của các thế lực tài phiệt Phố Wall* xứ Cờ Hoa.

Trục tư duy tài phiệt này vận hành bằng thời kỳ rỉ máu từ từ của chủ nghĩa tư bản tiền tệ và tự do cá nhân cực đoan – đường truyền tham sân si này bắt nguồn từ tư duy ảo tưởng do Adam Smith rặn ra ở thế kỷ 18, vốn đang bộc lộ những mâu thuẫn nội tại sâu sắc và đối mặt với sự suy thoái mang tính hệ thống trong giai đoạn hiện tại bởi chính định hình tư bản chủ nghĩa VÔ MINH này đang diễn ra ở thập kỷ thứ hai, thứ ba của thế kỷ 21.

<u>Thứ sáu là Bước ngoặt Địa Chính Trị toàn</u> **cầu kể từ ngày 24/02/2022**

Sự thao túng của các thế lực tài phiệt Phố Wall hiện nay đang bộc lộ dấu hiệu suy thoái mang tính tận thế, giống như vị chúa tể sơn lâm đang đối mặt với hồi kết của vương triều do mình tự dựng lên.

Đối với những ai đang rảo bước trên hành trình nương tựa và phụng dưỡng thiên nhiên *(Nhân pháp Địa. Địa pháp Thiên. Thiên Pháp Đạo. Đạo pháp Tự nhiên)* vốn dĩ là Chân lý Nhân Quả, những người này đang quan sát từng chuyển động của dòng tư duy thiên hướng một xã hội Xã hội Chủ nghĩa, họ đang kiên nhẫn, điềm đạm và tĩnh lặng quét những tia giác ngộ loé lên cuối đường hầm, trước Marx là Thái Tử Tất Đạt Ta, Marx và, sau Marx là các học trò và hậu thế Marx đã và đang thấm đẫm trong từng thớ thịt đường gân rằng: Đất là Mẹ, Lao động sáng tạo là CHA được Marx nhắc đi nhắc lại, nhắc mãi pháp tương sinh đó và cho đến tận ngày hôm nay, vẫn còn nguyên giá trị. Điều 53. Hiến pháp 2013 trên hình chữ S đang nỗ lực hết sức để tiếp tục và để đơm hoa kết trái khắp bốn phương trời.

Trong lúc đó, đáng thương thay, cái giẫy chết trong cơn hấp hối mang tính hệ thống của giới tự do cá nhân và chư hầu tiền tệ từ những năm 1960s khi cuộc cách mạng xanh trỗi dậy, đến tận phút này vẫn dương dương tự đắc. Hiển thị mồn một, khắp nơi nơi người dân đã phát khùng. Từ xứ cờ hoa, sương mù tới cung điện E-li - zee, thủ đô Berlin trên khắp Lục địa già vẫn một bài ca bất tử Trừng phạt – nhân đạo – hoà bình và dân chủ do các gã cầm đầu phương tây đang xoay cuồng trong quả báo hết đường quay trở lại của kẻ tự xưng Tinh hoa.

Tịnh tiến lịch sử mang tính đối địch này đã bước vào giai đoạn bước ngoặt kể từ sự kiện ngày 24/2/2022. Đó là thời điểm Tổng thống Vladimir Putin phát động chiến dịch quân sự, mở đầu bằng cuộc hành quân chiến lược của đoàn xe bọc thép hướng về thủ đô Kyiv của Ukraine - một động thái nghi binh kiềm chế đầy toan tính, nhằm tái định hình lại trật tự địa chính trị toàn cầu. Chỉ bốn ngày sau khi khởi đầu chiến dịch quân sự đặc biệt, việc đoàn xe quân sự kéo dài khoảng 64 km (tương đương khoảng 40 dặm), cố tình vận hành với tốc độ tối thiểu đã thể hiện chiều sâu chiến lược và sự tinh tế đỉnh cao trong tư duy của Tổng thống Putin. *Động thái* nghi binh này nhằm phát ra một *bẫy tâm lý*, khiến giới tài phiệt và các nhà hoạch định chính sách *tưởng bở* kiểu Mỹ, NATO và EU *rơi đệt* xuống *sàn giao dịch định kiến* chủ quan sai lầm[3]. Thuật bịp bợm tưởng là ngoạn mục đó của Mỹ, NATO và EU năm 2014 thông qua Thỏa thuận Minsk tại Belarus là một ván cờ ngoại giao mà các chủ thể địa chính trị phương Tây lúc bấy giờ lầm tưởng là một ván cờ đánh nhanh thắng lớn, khép nhẹ nhàng, nhưng thực chất chỉ là biểu hiện của sự thiển cận và ngộ nhận đáng thương hại của hệ thống tiền tệ và tự do cá nhân núp bóng nhân đạo, đoàn kết và dân chủ của giới Tinh hoa!.

<u>Thứ bảy là Thỏa thuận Minsk 2014</u> **dưới Lăng Kính của Bộ Tư bản luận Marxist**

Tư duy vận hành dựa trên quyền lực tiền tệ và tự do cá nhân kiểu Mỹ và chư hầu bộc lộ một sự bất lực mang tính hệ thống. Bản chất của khối liên minh này vẫn bị xếp vào trạng thái 'Vô minh' (*mù quáng cấu trúc*) theo logic nhân quả của phương thức sản xuất tư bản chủ nghĩa mà Karl Marx đã phân tích sâu sắc trong bộ Tư bản luận (Tập 1, Chương 15 và Chương 26, xuất bản năm 1867). Sự 'Vô minh' này thể hiện rõ nét qua Thỏa thuận Minsk 2014 trên các phương diện: ***1) Vô minh cái gì?*** Đó là sự mù quáng trước quy luật vận động khách quan của lịch sử, lầm tưởng rằng các định chế tài chính và công cụ luật pháp tư sản có thể vĩnh viễn kiềm chế và định đoạt các mâu thuẫn địa chính trị cốt lõi. ***2) Vô minh ở đâu?*** Ngay trên bàn cờ địa chính trị Đông Âu, nơi họ áp đặt tư duy kỹ trị và lợi ích thực dân kiểu mới lên một

[3] Liên bang Nga đã tê liệt toàn thân. Chỉ cần thoả thuận Minks 2014 là ván bài khép lại.

vùng không gian lịch sử - văn hóa có quy luật vận động hoàn toàn khác biệt. ***3) Vô minh với ai?*** Thiếu nhãn quan chiến lược khi đánh giá sai lầm về sức mạnh nội tại và logic biện chứng của đối phương (Liên bang Nga), đồng thời xem nhẹ ý chí của các cộng đồng quốc gia có chủ quyền***. 4) Vô minh như thế nào?*** Thể hiện qua việc ký kết Thỏa thuận Minsk nhưng chỉ coi đó là một giải pháp tình thế, một tiểu xảo ngoại giao ngắn hạn để trì hoãn và vũ trang cho Ukraine (dựng một gã hề làm bia bù nhìn và đỡ đạn), mà không nhận thức được rằng sự bội tín ấu trỉ và ngây ngô này sẽ kích hoạt quy luật nhân quả khốc liệt, dẫn đến sự đổ vỡ không thể đảo ngược của trật tự đơn cực.

Thứ tám là Ba biểu hiện ngạo mạn **của hệ thống *Tư bản QUÁ ĐÀ***

Ta chưa vội phân tích sâu ba thủ đoạn vô minh - vốn được bà Trần Thị Lành đúc kết thành *ba biểu hiện đáng thương hại của chủ nghĩa tư bản tiền tệ và tự do cá nhân cực đoan*, bao gồm: 1) *Thương mại hóa quyền lực*: Dùng tài phiệt tiền tệ để thao túng và định đoạt các tiến trình chính trị (minh chứng rõ nhất qua các cuộc bầu cử tổng thống tại Mỹ). 2) *Trục lợi chính trị* qua chủ nghĩa thực dân kiểu mới: Khi đã kiểm soát được bộ máy quyền lực, chúng sử dụng quyền lực đó như một công cụ để tái thu hồi và nhân bản nguồn vốn đầu tư ban đầu thông qua các chiến lược bóc lột thực dân kiểu mới. 3) *Thiết lập hệ thống chư hầu bù nhìn*: Sử dụng các chính thể phụ thuộc làm *'bia đỡ đạn'* và công cụ trung gian nhằm cưỡng đoạt tài nguyên thiên nhiên của các quốc gia khác. Tạm thời, chúng ta chưa đi sâu vào logic biện chứng này của Karl Marx để phân tích chi tiết các chỉ số thủ đoạn trục lợi của nhóm tiền tệ và tự do cá nhân. Toàn bộ nền tảng logic đó sẽ được phân tích một cách hệ thống trong chương nghiên cứu kế tiếp: 'Marx về Đất đai & Lao động: Nghiên cứu điển hình về Phương thức sản xuất của Cộng đồng bản địa HỜ RÊ (Xã hội lưỡng hệ) tại Việt Nam' do nhà nhân chủng học sinh thái Trần Thị Lành thực hiện.

Thứ 9 là Kịch bản Lưỡng Đảng Hoa Kỳ **và Quy luật Trùng Trùng Duyên Khởi**

Bản chất của cái bẫy ảo vọng này hiển lộ rõ nét qua cục diện bầu cử tổng thống Mỹ, mà kết quả là sự trở lại của Donald Trump - một biểu tượng khát quyền lực dân túy chỉ phỉnh được kẻ vô minh mang phong cách bộc phát - đắc cử vị trí

Tổng thống thứ 47. Giữa chặng đua, trước áp lực hệ thống, Joe Biden buộc phải chuyển giao quyền lực chính trị và đại diện tranh cử sang cho một ứng viên da màu (Phó Tổng thống Kamala Harris) sau khi ông ta đứng không vững trước cử tri phái dân chủ thực dụng. Quyết định thay ngựa giữa dòng tưởng chừng sẽ thay đổi cục diện, nhưng rốt cuộc kẻ về đích lại được định đoạt nhờ sự can thiệp thô thiển và trần trụi của tỷ phú công nghệ Elon Musk, người đã sử dụng sức mạnh tài chính khổng lồ từ lợi ích công nghệ và huỷ diệt quy trình vận trù của tạo hoá, để hậu thuẫn cho Donald Trump chạm đích. Thực tế này phơi bày toàn diện sự suy thoái đạo đức của chủ nghĩa tư bản tiền tệ và tự do cá nhân cực đoan. Đây là một đường truyền 'Vô minh' hệ thống theo lý Nhân Quả, nơi bản ngã sở hữu ảo tưởng và vị kỷ được xem là mục đích và động lực thúc đẩy con người lao vào cuộc chạy đua marathon cơ học kiểu Mỹ. Bản chất của hệ thống này được phản ánh qua hình ảnh cười ra nước mắt khi cả Donald Trump và Elon Musk đều phải cúi đầu trước CHÚA để cầu xin sự che chở. Ngược lại, đối với Tổng thống Vladimir Putin, quy luật Nhân Quả tồn tại như một điểm tựa tri ân và triết lý sinh tồn khách quan xuyên suốt mọi hành vi ứng xử của mình từ khi là một tình báo **KGB** cho đến vị trí lãnh tụ tối cao của liên bang Nga gần ba thập kỷ đong đầy nước mắt và, lòng kiên nhẫn trên hành trình hoàn trả lại nhân phẩm và nhân tính của loài người trên toàn hành tinh (không riêng dân tộc Nga). Về mặt bản chất, không một thực thể nào có thể tách rời khỏi bánh xe luân hồi của Lý Nhân Quả- dịch chuyển từ mối tương giao tần số (năng lượng) đến tương giao Thập nhị nhân duyên, và hội tụ tại quy luật Trùng Trùng Duyên Khởi (vạn vật nương tựa cùng nhau). Logic Nhân Quả này cấu thành một dòng dinh dưỡng không có tận cùng theo lý tuần hoàn sinh địa hoá hữu cơ giữa vật chất, năng lượng và thông tin. Đây cũng chính là bản chất triết lý mà trường phái Sinh thái Nhân văn Sinh học mà nhà nhân chủng học sinh thái Trần Thị Lành đã thấu ngộ và đúc kết từ thập niên 1990.

***<u>Thứ mười là Tương giao đa cực</u> RUBICSA[4] Plus* và khủng hoảng nợ công đơn cực tại năm 2026**

Tại thời điểm ngày 18 tháng 10 năm 2026, toàn bộ dữ liệu thực tế đã phơi bày bản chất hệ thống và phương thức vận hành đối lập giữa hai đường truyền: trật tự đơn cực dựa trên đô-la Mỹ và tương giao đa cực đang trỗi dậy (RUBICSA Plus). Trong khi Mỹ đối mặt với gánh nặng nợ công khổng lồ vượt ngưỡng hàng chục nghìn tỷ đô-la, một thực tế về quan hệ tài chính đặc biệt hiển lộ: chỉ có một số ít quốc gia như Liên bang Nga, Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Triều Tiên, Lào và Bhutan… là hoàn toàn độc lập, không dính líu bởi các món nợ đời tội nghiệp giữa chủ nợ và con nợ qua tín phiếu và giao dịch thương mại với Mỹ. Ngược lại, các nền kinh tế lớn từ Trung Quốc, Nhật Bản, Đức, Pháp, Anh, Ý, Tây Ban Nha cho đến Thái Lan, Úc và New Zealand… đều đang giang díu bỏ thì thương vường thì tội với xứ cờ hoa. Việc các quốc gia này tiếp tục tằng tịu với Mỹ phản chiếu một trạng thái phụ thuộc cấu trúc đầy rủi ro. Mỹ, một quốc gia ngựa quen đường cũ, hưởng thụ bởi hình thức ứng trước nguồn lực của con cháu và các nước nhẹ dạ cả tin, đã và đang cho Mỹ một cái kiểu tự do sống ảo và hưởng thụ theo thể dụng tướng ăn xổi ở thì sẽ được phân tích trong hành trình tiếp theo./.

Tài liệu tham khảo

1. **Marx, K. (1976).** *Tư bản: Phê phán Kinh tế Chính trị - Tập I* (B. Fowkes dịch từ tiếng Đức sang tiếng Anh). London: Nhà xuất bản Penguin Books hợp tác với New Left Review. (Tác phẩm gốc xuất bản năm 1867).
2. **Marx, K. (1978).** *Tư bản: Phê phán Kinh tế Chính trị - Tập II* (D. Fernbach dịch; F. Engels biên tập). London: Nhà xuất bản Penguin Books hợp tác với New Left Review. (Tác phẩm gốc xuất bản năm 1885).
3. **Marx, K. (1981).** *Tư bản: Phê phán Kinh tế Chính trị - Tập III* (D. Fernbach dịch; F. Engels biên tập). London: Nhà xuất bản Penguin Books hợp tác với New Left Review. (Tác phẩm gốc xuất bản năm 1894).
4. **Smith, A. (1759).** *The Theory of Moral Sentiments*. London: Andrew Millar. *(Tác phẩm đầu tiên đề cập đến khái niệm "Bàn tay vô hình" dưới góc độ đạo đức và hành vi xã hội).*

[4] Rusian, Brazil, India, China, South Africa, Arap và các quốc gia đang đăng ký tham gia. Trần thị Lành không muốn sử dụng từ BRICS bởi chính Tổng thống Vladimir Putin là người khởi xướng tương giao này, do vậy để RU đứng trước là trung thực.

5. **Smith, A. (1776).** *An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations*. London: W. Strahan and T. Cadell.
(Tác phẩm kinh điển định hình tư duy về tiền, thị trường tự do và cơ chế "Bàn tay vô hình" thúc đẩy nền văn minh thương mại).

6. **Trần thị Lành (1999).** *Sinh thái Nhân văn Sinh học và nghèo cấu trúc trong phát triển cộng đồng thiểu số lưu vực Mê Kông (Giai đoạn chuyển đổi lý thuyết 1989 – 1999 – 2009).*

7. **Trần thị Lành (2000).** *Chờ cây mọc lại: Người Dao và các kịch tính giữa hai logic quan niệm về tài nguyên tại Vườn quốc gia Ba Vì.*

8. **Trần thị Lành & Các cộng sự (2006).** *Luật tục trong quản lý tài nguyên thiên nhiên và đất đai của các cộng đồng thiểu số vùng cao Việt Nam.*

9. **Viện Nghiên cứu Chính sách Xã hội và Sinh thái - SPERI (2009).** *Khung lý thuyết BHE: Tương tác hài hòa giữa Sinh vật trung tâm của Hệ sinh thái và Nhân giá trị của Hệ nhân văn.*

10. **Trần thị Lành (2015).** *Quyền sử dụng đất và quản lý rừng dựa vào tri thức bản địa: Hành trình bảo tồn đa dạng sinh học và văn hóa vùng cao.*

11. **Trần Thị Lành (2015).** *Chủ quyền sinh kế: Tiếp cận lý thuyết Sinh thái Nhân văn Sinh học và thực hành năm quyền sống của cộng đồng thiểu số bản địa lưu vực sông Mê Kông.*

12. **Tran Thi Lanh (2024).** *Bài phát biểu đề dẫn tại Hội nghị bengo Trägertagung (Đức) lần thứ 3 ở Bonn, Đức* ***vào*** *ngày 6 tháng 5 năm 2024. (Phi thuộc địa hoá thế kỷ 21)*

13. **Trần Thị Lành & Liên minh LISO (2024).** *Trữ lượng Carbon và Công lý Khí hậu: Thể chế hóa minh bạch quyền hưởng dụng và quyền sử dụng đất lâm nghiệp dựa vào luật tục và tri thức bản địa vùng cao. /.*